

Lhoucí nebo lžoucí ?
**Slovotvorné dublety procesuálních adjektiv
na -oucí/-ící v českých korpusech**

Klára Osolsobě

osolsobe@phil.muni.cz

Motto

*... V truchlivšti dlouhé noci tvé
v zemi přibité v té nepřejícné zemi
sníš kníže rodné řeči žárlivé
žal <lhoucí> pod růžemi ....
(František Halas: K. H. M.)*

Konkordance variant adjektiva *lhoucí/lžoucí* z korpusu czTenTen12

Dotaz l[hž]oucí.* 80 (0.0 v milionu)	
Strana <input type="text" value="1"/> ze 4	<input type="button" value="Jdi"/> <input type="button" value="Další"/> Poslední
doc#47910	reklamaci a je mi na blití. Lež nad lež lžoucí . <i></p><p></i> A naše Xisca se nám vrátila z dovolené
doc#160479	individua, toť jeden typ. Svobodné ženy, lhoucí každé nové »známosti« o své neporušenosti
doc#214975	před pěti lety je patrné, že bez tragiky lhoucího a nalhávajícího „starého lháře“, který
doc#295709	množství tíše trpících. Z naivně věřících, sobě lhoucích . A těch, kteří toužili vybuchnout, neboť
doc#338740	mrtvou Tabithu vzkřísil, Ananiáše a Safiru lhoucí vyplíniv, odevzdal smrti“. Ale při konání
doc#361984	chvilku zůstane. Tím déle, čím víc se najde lhoucích lékařů. Veřejnost totiž přijímá informace
doc#414546	poradců. Bodejt by ne! Vždyť slavnou firmu - lhoucího auditora podvodného Enronu - založil illinoiský
doc#845013	těžké dojítí výsledku, že příčinou zardění lhoucího mladého člověka bylo tedy podráždění jeho
doc#1120273	přání člověka, jako Petr Ananiáše a Safiru lhoucí pokáráním vydal smrti, jak se praví Skut
doc#1243239	telefonát (slečny se představily pravdivě), a že lžoucí (ze zadání) Nora musí alespoň v jednom
doc#1274792	přispěli: Fischerová rozsáhlou studií o „devíti lhoucích múzách“ starořeckých, dále textem o Havranovi
doc#1367711	Otázkou však je, kdy. Podívej se na roty lžoucích českých historiků v zájmu národního státu
doc#1412610	setrvačné, vyprázdňené, deformované, deficitní. lhoucí civilizaci bez kořenů, minulosti. řecku
doc#1478456	vždy před volbami tu ožralého, tu aspoň lhoucího levičáckého politika. - Nehulit jako tovární
doc#2000031	. Vaše chvastounská "demokratická" média lhoucí vašemu vlastnímu lidu, popírající válečné
doc#2044171	nezmění. Leč vaše hýždě zradily ta ústa lhoucí ! Kéž by tak mohla mluvit při tom kroucení
doc#2103566	z doby po změně, nám nechali v čele lidi lžoucí „podvodné a kradoucí <g />., chvíli krušno
doc#2183015	ženou. Manžel jí říká: "Věříš mě, nebo svým lhoucím očím?" Odpověď bude velmi záležet na tom
doc#2196372	zalže, musí vyletět od policie, protože lhoucí policajt je nebezpečnější než zločinec.
doc#2196372	policajt je nebezpečnější než zločinec. Totiž lhoucí policajt je zločinec. <i></p><p></i> A tu se ptám

Adjektiva na *-oucí/-ící*

- Paradigmatické tvoření
- Opěrný tvar 3. pl. ind. prez. akt. / přechodník přítomný
- Tvarová varianta/dubleta je předpokladem slovtvorné varianty/dublety

KDE ?

infinitiv	3. <u>sg.</u> (-0-ou) / PP	3. <u>sg.</u> (-0-ou)/ PP	3. <u>sg.</u> (-0-í) / PP	3. <u>sg.</u> (-j-í / - [eěa]j-í) / PP
<i>peči</i>	<u>pekou/ pekouc</u>	<u>pečou/ pečouc</u>	* <u>pečí/ pečíc</u>	-
<i>mřít</i>	<u>mrou/ mrouc</u>	<u>mřou/ mřouc</u>	* <u>mří/ mříc</u>	-
<i>zřít</i>	? <u>zrou/ ?zrouc</u>	<u>zřou/ ?zřouc</u>	<u>zří/ zříc</u>	-
<i>lhat</i>	<u>lhou/ lhouc</u>	<u>lžou/ ?lžouc</u>	* <u>lží/ *lžíc</u>	? <u>lhají/ ?lhajíc</u>
<i>kázat</i>	-	<u>kážou/ ?kážouc</u>	<u>káží/ kážíc</u>	? <u>kázají/ kázajíc</u>
<i>plavat</i>	-	<u>plavou/ plavouc</u>	-	<u>plavají/ plavajíc</u>
<i>hladovět</i>	-	-	<u>hladoví/</u> <u>hladovic</u>	<u>hladovějí/</u> <u>hladovějíc</u>
<i>tkvit</i>	-	-	<u>tkví/ tkvic</u>	<u>tkvějí/ tkvějíc</u>

Morfio

KonText Park SyD **Morfio** KWords

Morfio

<+ společný odlišný Morf. specifikace: +>

vzor 1:

vzor 2:

Další vzor

Korpus: Frekvence vyšší než: Hledají se: Vyhodnocují se:

Velikost písmen: ignorovat

zachovat záznam procesu

Odkaz na toto zadání: <http://morfio.korpus.cz/8db1A8uu>

Výpis seznamu vyhledaných dvojic

	vzor 1 ▲▼ (fq ▲▼)	vzor 2 ▲▼ (fq ▲▼)
1	souvisějící (2593)	souvisící (69)
2	chybějící (1459)	chybíci (2)
3	znějící (445)	zníci (17)
4	nálezející (261)	náležící (36)
5	kráčejíci (251)	kráčící (4)
6	mizejíci (236)	mizící (68)
7	tlející (118)	tlící (8)
8	příslušející (106)	příslušící (6)
9	kvílející (48)	kvílící (6)
10	závisějící (37)	závisící (2)
11	dřevnatějící (36)	dřevnatící (1)
12	churavějící (32)	churavící (1)
13	čnějící (29)	čníci (80)
14	stavějící (28)	stavící (29)
15	svádějící (27)	svádící (1)
16	spějící (22)	spící (1089)
17	vjíždějící (20)	vjíždící (1)
18	přináležející (16)	přináležící (3)
19	mohutnějíci (15)	mohutníci (7)
20	souznějící (13)	souznící (2)
21	nenávidějící (12)	nenávidící (10)
22	úpějící (12)	úpící (5)
23	plešatějící (11)	plešatící (29)
24	civějící (10)	civící (8)
25	chtějící (9)	chtící (2)

26	pouštějíci (8)	pouštící (1)
27	temnějíci (8)	temníci (6)
28	koulejíci (6)	koulící (2)
29	lpějící (5)	lpící (24)
30	vláčejíci (5)	vláčící (1)
31	klanějící (2)	klanící (7)
32	řeřavějící (2)	řeřavící (2)
33	šumějící (2)	šumící (59)
34	večeřející (2)	večeřící (11)
35	závidějící (2)	závidící (1)
36	bdějící (1)	bdící (52)
37	čumějící (1)	čumící (2)
38	hovějící (1)	hovící (14)
39	pelášejíci (1)	pelášící (5)
40	růžovějíci (1)	růžovící (1)
41	slzející (1)	slzící (44)
42	supějící (1)	supící (29)
43	svářejíci (1)	svářící (13)
44	svrbějící (1)	svrbící (1)

spící

Příklady konkordancí pro "[lemma="(?)spící" & tag="..*"]" z korpusu syn2010

Chase, James Hadley: Položte ji mezi liliemi

McBain, Ed: Poslední tanec

Jackson, Mick: Pětka

Adams, Douglas: Sbohem a díky za ryby

Forsyth, Frederick: Vyjednávač

Singer, Isaac Bashevis: Otrok

Henley, Virginia: Vzrušení

Pargeter, Edith: Nebeský strom

Henley, Virginia: Nenasytná

Márquez, Gabriel García: Všechna špína světa

Riceová, Luanne: Když zhasne hvězda

Woolrich, Cornell: Noční můry

King, John William: Zabíječ trolů

King, John William: Zabíječ trolů

Robertsová, Nora - Gr...: Nejkrásnější růže

Neumannová, Božena: Byla jsem ženou slav...

Neumannová, Božena: Byla jsem ženou slav...

Edwardsová, Anne: Maria Callasová

Ježek, Zdeněk: Lovce rostlin na cestách

Žila, Jaroslav: Nejstarší žena vsi

Y: Ikarie, č. 12/2007

Crombie, David: Nejhloupější zákony světa

Y: Lidové noviny, 19. 5. 2005

Y: Deníky Moravia, 4. 9. 2008

Y: Reflex, č. 4/2009

nepřinutily , abych se ke

, našel manželku v posteli

, asi jako kdyby ukládal

, některé ospalé , některé

tři slyšeli pravidelné oddechování tvrdě

víra . Jakobovy kroky burcovaly

, dychtila uvidět tu něžnou

nezdvihla oči . Hleděla na

Teď se díval na její

šestkrát za sebou , až

a zahleděla se na svou

dost místa . Vydal se

uzdraví a společně půjdou ke

Neustále se mu vtírala představa

splétaly se okolo lůžka se

tiše našlapujíc , aby neprobudila

, že v sobě chová

rameno , jako by držela

opravdu nervózní . Malé děcko

tehdy mladá když ji chtěl

Jára Cimrman , ležící ,

. Racine Je zakázáno budit

kočárku před soudní budovou mé

Od cigarety chytil trávník i

A taky dvě obrazovky monitorující

spícímu Hopperovi přiblížil tak blízko .

spící . Tu noc už z

spící miminko do postýlky . Měl

spící , jiné strašně vzrušené a

spící muže , které nahrál Quinn

spícího les . Pod nohama mu

spící tvářičku . " Už ani

spící tvář svého nejdražšího a necítila

spící tvář a usmíval se do

spící prkna dlouze a smutně zasténají

spící matku . " Měla stejný

spící uličkami mezi zelenými závěsy .

spícími drakovi . A Wolfgang Lammel

spících obyvatel Kleinsdorfu , na něž

spící matkou a dítětem do zářivých

spícího Bouřliváka . Nezdálo se mi

spící sopku , jejíž síly čas

spící , nikoli mrtvé dítě .

spící kdesi v mé duši se

spící unést na bicyklu spiritista Foldyna

spící) . Jednodušší zápletky a

spící hasiče . St Croix Ženy

spící dítě . Přes tyto skutečnosti

spící kuřák Olomouc / Popáleniny druhého

spící a střízlivější spoluobčany . "

spějící

Příklady konkordancí pro "[lemma="(?)spějící" & tag="..*"]" z korpusu syn2010

Millarová, Margaret: Železná brána

Wieselová, Elie: Soudci

King, Stephen: Zelená míle

Gierová, Kerstin: Muži a jiné katastrofy

Gierová, Kerstin: Muži a jiné katastrofy

Preisner, Rio: Americana - deník

Placák, Bedřich: Paměti lékaře

Placák, Bedřich: Paměti lékaře

Rotrekl, Zdeněk: Skryté tváře

Hauková, Jiřina: Básně

Hauková, Jiřina: Básně

Wernisch, Ivan (ed.): Zapadlo slunce za dn...

Machovec, Milan: Josef Dobrovský

Machovec, Milan: Josef Dobrovský

Machovec, Milan: Josef Dobrovský

Bauman, Zygmunt: Úvahy o postmoderní době

Minařík, Květoslav: Tajné zsvěcení

Minařík, Květoslav: Tajné zsvěcení

Y: Právo, 7. 4. 2005

Y: Právo, 24. 2. 2006

Y: Respekt, č. 27/2007

Y: Mladá fronta DNES, 6. 1. 2009

Edith , věci bez obličejů **spějící** do nicoty po rovné a
svém živlu : vládli světu **spějícímu** k záhubě . Raziel si
nevlídné a nemluvné hodiny , **spějící** k ránu . Za to
Neboť opustil jsi svou dívčinu **spějící** ku porodu . " Sbornistr
Neboť opustil jsi svou dívčinu **spějící** ku porodu , " zapěl
skon . Dialektika těchto systémů **spějících** k dokonalosti , dialektika ,
, hvězdná noc s měsícem **spějícím** ke své polovině - tedy
nastolené jako systémy k socialismu **spějící** rozumí měšťáctvím pohodlný , okázalý
světa měřitelného a važitelného , **spějícího** k pokroku až k těm
. Lítost nad věcmi Věci **spějící** k zániku , atomy z
, šatů , klobouků , **spějících** denně k zániku , spotřebované
Výskej jak ptactvo k jihu **spějící** . Let' s nimi k
z těchto jednotlivých k materialismu **spějících** dílčích prvků své pracovní metody
romantikem , metodou myšlení tehdy **spějícím** spíše k filozofické spekulaci hegelizujícího
výroby v našich zemích , **spějící** k postupnému formování moderní sociálně
dějiny moderní sociologie jako proces **spějící** nezadržitelně právě k takové kodifikaci
k sobě samému jakožto bytosti **spějící** ke zničení všeho , co
prožívání stavů k " určitosti **spějících** jevů " , jak tomu
obvykle provázeny i nemravné kontraelity **spějící** k moci . Kliše ,
Českými drahami za věčná a **spějící** k dohodě . " Rozhodně
Každá autoritářská či k autoritářství **spějící** moc se stává homosexuální .
jeho knih je pesimistická , **spějící** zpravidla k tragédii . Okolnosti

chybíci

Příklady konkordancí pro "[lemma="(?)chybíci" & tag="..*"]" z korpusu syn2010

1
2
3
4 Matějka, Ladislav (ed.): Korespondence

) raport , co s chybíci tužkami udělala - řekla mi

5 Knapík, Jiří: V zajetí moci

6 ztracené na podzim 1949 a chybíci po celý rok 1950 .

svářející/svářící

Příklady konkordancí pro "[lemma="(?)svářející" & tag="..*"]" z korpusu syn2010

Ryska, Radovan: Příklady z právní pr... povětrnostními podmínkami . Práci svářeče **svářejícího** potrubí přerušily organizační a technické

Příklady konkordancí pro "[lemma="(?)svářící" & tag="..*"]" z korpusu syn2010

Crichton, Michael: Let číslo TPA 545

Fieldingová, Joy: Ztracená

Topol, Jáchym: Anděl

Eliotová, George: Zdvžený závoj

Picknettová, L. - Pri...: Definitivní odhalení

Peroutková, Slávka: Třetí ženou svého muže

Knapík, Jiří: V zajetí moci

Erikson, Erik H.: Životní cyklus rozšíř...

Y: Ikarie, č. 9/2009

Waal, Frans de: Dobráci od přírody

Fagan, Brian: Malá doba ledová

Y: Xantypa, č. 2/2009

Y: Lidové noviny, 19. 5. 2005

, na Richmana . Tolik **svářících** se zájmů , a ona
s tváří plnou ostrých , **svářících** se úhlů , modiglianovské rysy
pod kabátem okolo ječících a **svářících** se modloslužebníků . Poslední ,
představoval plachou citlivost a vtip **svářící** se s latentním citem -
, kdo organizuje kompromisy mezi **svářícími** se politiky " . Liboval
RFE , od začátku se **svářící** Rada svobodného Československa , těžce
vystřídalo až do otevřeného nepřátelství **svářících** se skupin . Už zhruba
porážky (z příliš mnoha **svářících** se dvojích významů a z
, ale dvě vzájemně se **svářící** tváře ruské duše : ta
, neboť se stavěli nad **svářící** se strany . Zasahovali většinou
neuspořádané soustavy feudálních států a **svářících** se panovníků , jež spojovala
a protimluvy , vzájemně se **svářící** tóny , narušená rovnováha ,
Babí léto , kde vytvořila **svářící** se a milující manželskou dvojici

[word=".*[kč]oucí.*"]

Dotaz **.*[kč]oucí.*** 3 > Pozitivní filtr **vlečoucí** 3 (0.0 v milionu)

doc#199531 tu vůni lesa a luk. A mám výhled na lidi **vlečoucí** tašky z Alberta a silnic a paneláky. Aspoň
doc#259882 velká církev s tradicí jako koulí u nohy **vlečoucí** se dějinami spásy jak soumar. Ano, mám
doc#5768308 dostali výtlem ... a pak už jen děsně se **vlečoucí** Fy a myslim, že zítra píšem, takže sem

Dotaz **.*[kč]oucí.*** 2 > Pozitivní filtr **tlučoucí** 2 (0.0 v milionu)

doc#6670950 a v barvách dokonce vyvedení domorodci **tlučoucí** mlíko nebo sklízející obilí. Děti pořád
doc#6821010 typu Vlka, bijící se za práva občanů a **tlučoucí** politiky, mnohdy jen z jedné strany, si

Dotaz **.*[kč]oucí.*** 2 > Pozitivní filtr **sekoucí** 2 (0.0 v milionu)

doc#876147 skřípějí fůry s úrodou, ještě zvoní kosy **sekoucí** otavu; ale do toho už vpadá klopýtavý rytmus
doc#1161698 Poměrně často nalezneme drobné dislokace, **sekoucí** jádra těchto vrás. *</p><p>* Při výstupu k

Dotaz **.*[kč]oucí.*** 1 > Pozitivní filtr **tlukoucí-tlučící** 1 (0.0 v milionu)

doc#6903890 byl jen On a moje hledající, prosící a **tlukoucí-tlučící** srdce. Bůh se slitoval a objal mne... Najednou

internet

- *V osm hodin začínám školení osob konajících veřejně prospěšné práce, osamocení zaměstnanci <sečoucí> trávu křovinořezem nebo motorovou sekačkou a uklízející obecní plochy ve dne provádějící úklid chodníků a silnic v obci!!!.*
- *My musíme poslouchat firmy, tedy ty velké, ne nějaké pekaře <pečoucí> chleba, řezníky vyrábějící paštiku, rolníky pěstující pšenici, kováře na kovářině kovající mříže, elektrikáře spravující vedení, krejčí šijící oděvy, spisovatele píšící knihy, herce hrající roli.*

tečící vlečící

, které je na počet vystupujících skutečně lidové . Proudem **tečící** /tečící/AGIS1-----A----- zlatavý mok a hlavně výběr zvukných kapel jsou tou nejlepší pomocí snádobím , že právě zamířil do sprchy nepoznáme podle **tečící** /tečící/AGFS2-----A----- vody , ale cestičky zoblečení , kterou po sobě zanechal

. " " Nemusíte spěchat . " Jakmile Cindy zaslechla **tečící** /tečící/AGFS4-----A----- vodu , vyskočila . " Co to děláte ? "

možná to bylo právě v koupelně , kde překřikovali vodu **tečící** /tečící/AGFS4-----A----- z kohoutku či ze sprchy . Řekněme si to směle diváků . Asfaltová silnice chvilkami připomínala při pohledu do dálky **tečící** /tečící/AGNS4-----A----- magma a triatleti se stali na dobu maratonského běhu jeho jiný rychlý útěk znamenal možná konec . Naštěstí se vedle **tečící** /tečící/AGFS2-----A----- říčka Kyjovka nezvedla a nezatopila nás z druhé strany ,

Nakonec ji muselo koupit . Tomu ale předcházely roky se **vlečící** /vlečící/AGIP4-----A----- spory a tahanice . Původně byla totiž majetkem ČSTV .

palubu se chystají také rozesmáté hindské ženy v pestrých sári **vlečící** /vlečící/AGNP1-----A----- za sebou ušmudlané děti , obchodníci s obrovskými balíky lisovaných

- Obyvatele Dolního Předměstí v Trutnově vyděsil pohled na autobus **vlečící** /vlečící/AGIS4-----A----- po silnici v zadních dveřích přiskřípnuté tříleté děvčátko . Nikdo

pečící / pečící

ušlý zisk . Například žalobu na výsledky testu několika druhů **pečících** /pečící/AGFP2-----A----- trub podala společnost Isolit Bravo , která tvrdila , že
čisticími prostředky či zásobník na mikroténové sáčky , alobal a **pečící** /pečící/AGIS4-----A----- papír umístíme raději do útrob některé ze skříněk . Pomocník
mikrovln , grilu a horkovzdušného pečení ještě zvláštní program , **pečící** /pečící/AGFS4-----A----- funkci Crips pro pečení do křupava . Jmenovaná trouba je
necháme do druhého dne odležet . Druhý den pečeme na **pečícím** /pečící/AGIS6-----A----- papíru ve středně vyhřáté troubě téměř do zlatova . Cukroví
 , zabalíme do něj oříšek a dáme na plech vyložený **pečícím** /pečící/AGIS7-----A----- papírem . Těsta dáváme co nejtenčí vrstvu , oříšek se
v Žežicích u Příbrami vyplnil neznámý zloděj . Odcizil elektrickou **pečící** /pečící/AGFS4-----A----- troubu , plynovou varnou desku , digestoř , vířivou vanu

navineme spirálovitě na kónické trubičky a klademe na plech pokrytý **pečícím** /pečící/AAIS7----1A----- papírem . Poskládané trubičky před pečením můžeme , ale nemusíme
(red) - Ministerstvo zdravotnictví varuje před používáním silikonových **pečících** /pečící/AAFP2----1A----- forem zlínské firmy Tescoma . Inspekce u nich zjistila vysoký
která vhodně doplňuje voňavé plátky slaniny . 1 . Předehřejeme **pečící** /pečící/AAFS4----1A----- nádobu . Zahříváme ji 5 minut v \$ na MAXIMUM
sendvičů . Větší kusy masa a celou drůbež pečeme v **pečících** /pečící/AAIP6----1A----- sáčcích , kde snáze zhnědnou . Kůži drůbeže a povrch
na 220 ° C. Plech vymažte máslem a pak vyložte **pečícím** /pečící/AAIS7----1A----- papírem . Moukuna těsto prosejte s práškem do pečiva ,
. Vědecká teorie říká , že vdechování enzymů unikajících z **pečícího** /pečící/AGIS2-----A----- se chleba blahodárně působí na organismus , urychluje regeneraci těla
. 3 . Pečeme při 180 stupních na plechu vyloženém **pečícím** /pečící/AAIS7----1A----- papírem asi 15 - 20 minut dozlatova , stáhneme z
dortové formy s pérkem (průměr 26 cm) vyložené **pečícím** /pečící/AAIS7----1A----- papírem . Pečeme v předehřáté troubě asi 30 minut v
- 12 Postup : maso vložíme tučnou stranou dolů na **pečící** /pečící/AAIS4----1A----- rošt položený na talíři a pečeme prvních 6 - 8
. Těsto vlijeme do formy o rozměrech 20x24 cm vyložené **pečícím** /pečící/AAIS7----1A----- papírem nebo do 30 kulatých nejlépe otvácích formiček o průměru
a nahrubo nastrouhanou cuketu . Vše vlijeme na plech vyloženým **pečícím** /pečící/AAIS7----1A----- papírem a vložíme do předem vyhřáté trouby na 170 stupňů
moc tence , vykrájet , péct ve vyhřáté troubě na **pečícím** /pečící/AAIS6----1A----- papíru . Polít čokoládou a bílou polevou zdobit . Nebo
mák a vše lehce promícháme . Nakonec přidáme mouku s **pečícím** /pečící/AGIS7-----A----- práškem , sníh z bílků a podle potřeby vlažné mléko
nebo mohou mít například automatický podavač příměsí nebo dvě různé **pečící** /pečící/AAFP4----1A----- formy . Odklápěcí víko mívá průzor , abyste mohli sledovat

Nerozlišování adjektiv na *-icí* × *-ící*

- (a) V označení role/úřadu/funkce osob se účelová adjektiva nahrazují dějovými: *světící biskup, velící důstojník*.
- (b) *Chladicí věže* a podobná zařízení, pojmenovaná podle účelu, jsou mnohdy ve stálém provozu, takže volba *-ící* není významově scestná.
- (c) Rozdíl ve výslovnosti *[i]* × *[í]* nebývá zřetelný.
- (d) V cizích jazycích mívají oba typy mnohdy jediný ekvivalent: např. *Sleeping Beauty*, *Spící kráska*, *Šípková Růženka* i *sleeping car/bag/pill*, *spací pytel/vagon/pilulka*.

[word="[dmptvz][rř]oucí.*"]

- doc#896996** zřetel rozhoduje pro postavení stran k **proucím** se frakcím v táboře chartistů. [9] V líčení
- doc#1537235** pracovaly dějiny - od skepse vlastenců, **proucích** se před staletím, ovšemže v jazyce německém
- doc#2417025** byli viděti i vykulený kukadla pilotů, **proucích** se všemi silami s fyzikálními zákony, aby
- doc#7240652** kompromisem mezi požadavky vzájemně se **proucími** a dojde se k němu spíše růstem než vynálezem
- doc#7243095** pracovaly dějiny. Od skepse vlastenců, **proucích** se před staletím, ovšemže v jazyce německém
- doc#7687356** nalézati právo, když se k nim odvolali **proucí** se majitelé dolů. Avšak starý horní mistr
- doc#7972215** pracovaly dějiny - od skepse vlastenců, **proucích** se před staletím, ovšemže <g />. v jazyce

Dotaz **[dmptvz][rř]oucí.*** 1 > Pozitivní filtr **zroucí** 1 (0.0 v milionu)

doc#1569321 kadidla že se bezpochyby anděl <g />. v **zroucích** z nebe propadne zdali najdu balzám v smrti

Dotaz **[dmptvz][rř]oucí.*** 1 > Pozitivní filtr **mřoucí** 1 (0.0 v milionu)

doc#4216835 nenapomáhají... </p><p> Představa ovšem hladem **mřoucího** děcka, jemuž bez kusu pečiva není lze spočinout

[word="[dmptvz]řící.*"]

na ledovec . Vysedáme . Je tu jen Bernina , **vřící** /vřící/X@----- mlžný kotel , vítr a my . Startujeme první šampaňské před starého Mafiánce a před Adama položil talíře té slibované **vřící** /vřící/X@----- sicilské speciality , sósu Salsa all ' aneto . "

tedy pozval Adama do sicilské hospody All ' angolo na **vřící** /vřící/X@----- sicilskou specialitu Salsa all ' aneto . Adam s radostí Tvrdou boží dlaň a pod jejími údery skryté oslepující , **vřící** /vřící/X@----- ostré světlo . Temnější a známější než vše viditelné , , " popisuje gólman Slavie Martin Vaniak . Těžkooděnci pacifikují **vřící** /vřící/X@----- dav , zatýkají 14 individuí . Jedno dokonce vniká na žen , dlouhá a kostnatá ústa . Slétají se na **vřící** /vřící/X@----- jezírko . Stromy jako padlý náhrdelník na měkké hrudi . uvaří litr čaje nebo kávy , litr polévky a litr **vřící** /vřící/X@----- vody použije na hlavní jídlo . Polévka a hlavní chod těsto . Válime menší knedlíky , vhazujeme je do osolené **vřící** /vřící/X@----- A vody na 15 - 20 minut . Před jídlem prodavač vytahuje z klece a hází zaživa do kotle s **vřící** /vřící/X@----- vodou . Vyrábí nejpoblárnější medicínu v Jižní Koreji , "

však ušetřili , takže nakonec obě mučednice , které odmítly **zřící** /zřící/X@----- se své víry , zabil gladiátor . Není pravda , možná rozsvítí v hlavě . Dekódování Matrixu znamená , že **zřící** /zřící/X@----- začnou rozlišovat mezi virtuální realitou a realitou virtuality . Hrozí Slova lídu jsou už zase jednotná . Děs . Oko **zřící** /zřící/X@----- stavbu si pomyslí jedině , ta budova je zřejmě nedokončená a - hloupě dost - svou víru , v dálku **zřící** /zřící/X@----- , svůj cit , své srdce luze rozdali , vždy přijatelný . Zbavit se části zdrojů pro vládní stranu znamená **zřící** /zřící/X@----- se i některých svých cílů , " dodal Kučera Třetinu politiky (currency board) až do dolarizace , tj. **zřící** /zřící/X@----- se veškeré makroekonomické politiky , úplnou ztrátou monetární autonomie . , jenž dává pít ziznicím " , " zářivý velmož **zřící** /zřící/X@----- pronikavým zrakem " , " hlas a světlo světa " text nemá . ČSSD by mohl vadit jen Otec , **zřící** /zřící/X@----- z mlh clony božské trůny . Vše ostatní sedí . </doc> ty třikrátě příkrý , ty k rodákům shovívající , ty **zřící** /zřící/X@----- , jak v praskotu kloubů a křidel a lebek ostružinně prostá sada sester , kontura a žádné boláky a řez **zřící** /zřící/X@----- žlutou , střed s pravopisem , žádné osamění a žádná růst , dokola světla zhasla , kyklópské oko otevře jezero **zřící** /zřící/X@----- , jež žádá si zpátky , Hájemství Minuté dny mimo hrdinové uvnitř zbytečně umírají . " Popisné , zároveň však **zřící** /zřící/X@----- . Takových partií se nachází v Pavilonu číslo 13 tolik

však jen zlomek potřebné práce . Kdo chce podpořit " **dřící** /dřící/AGMP1-----A----- " (slovo s přesným výrazem) farmáře a pomoci , klidu a rozkoše " . " A nejsem já **dřící** /dřící/AGMS1-----A----- muž ? ! " volal pak na mě . "

ale Japonka žije od mládí v tom , že musí **dřícímu** /dřící/AGMS3-----A----- muži připravit takový život , aby tu chvíli , kterou

czTenTen12

Dotaz [dmptvz]řící.* 2 > Pozitivní filtr přících 2 (0.0 v milionu)

[doc#926793](#) kterém dvory uloží vázací rozhodnutí ohledně přících se stran v determinative procesovém operování

[doc#2211095](#) Objektivně - chyba je většinou na obou přících se stranách. Ať už jsem sebevětší životní

Dotaz [dmptvz]řící.* 3 > Pozitivní filtr mřící 3 (0.0 v milionu)

[doc#91833](#) ještě nešel spát. Zajímalo by mě, co mu můj mřící stav dělá. Skoro jsem se začala chichotat

[doc#1921077](#)) a pod nohama by mi tančila rudá barva mřícího sluníčka. Ach, nádherná to představa! Napadla

[doc#6343759](#) záleží, jestli vůbec to ostávající nebo mřící (to je asi blbej slovatvar,co?) JE. Bez

-oucí/-ající

	<u>oucí</u>		<u>ající</u>	
klepat	klepoucí	X.*	klepající	<u>AG.*</u>
plavat	plavoucí	<u>AA.*</u>	plavající	<u>AG.*</u>
sypat	sypoucí	X.*	<u>sypající</u>	<u>AG.*</u>
tepat	tepoucí	X.*	tepající	<u>AG.*</u>
šlapat	šlapoucí	X.*	šlapající	<u>AG.*</u>
škrabat	škraboucí	X.*	<u>škr[áa]bající</u>	<u>AG.*</u>
lámat	lámoucí	X.*	lámající	<u>AG.*</u>
hrabat	hraboucí	X.*	hrabající	<u>AG.*</u>
dlabat	<u>dlaboucí</u>	<u>int¹⁰</u>	dlabající	<u>AG.*</u>
hýbat	hýboucí	czTenTen12 ¹¹	hýbající	<u>AG.*</u>
drbat	drboucí	czTenTen12 ¹²	drbající	<u>AG.*</u>
klubat (se)	kluboucí	czTenTen12 ¹³	klubající	<u>AG.*</u>
škubat (se)	<u>škuboucí</u>	czTenTen12 ¹⁴	škubající	<u>AG.*</u>
dupat	dupoucí	czTenTen12 ¹⁵	dupající	<u>AG.*</u>
kopat	kopoucí	czTenTen12 ¹⁶	kopající	<u>AG.*</u>

-oucí/-ající

koupat (se)	koupoucí	czTenTen12 ¹⁷	koupající	<u>AG.</u> *
sápat (se)	<u>sá</u> poucí	czTenTen12 ¹⁸	sápající	<u>AG.</u> *
tápat	<u>tá</u> poucí	czTenTen12 ¹⁹	tápající	<u>AG.</u> *
kašlat	<u>kaš</u> loucí	czTenTen12 ²⁰	kašlající	<u>AG.</u> *
chrápat	<u>chrá</u> poucí	int ²¹	chrápající	<u>AG.</u> *
klamat (se)	klamoucí	czTenTen12 ²²	<u>klam</u> ající	<u>AG.</u> *
klapat	<u>klap</u> oucí	int ²³	klapající	<u>AG.</u> *
cpát	cpoucí	<u>AG.</u> *	<u>cp</u> ající	<u>czTenTen</u> ²⁴
štvát	štvoucí	<u>AG.</u> *	<u>štv</u> ající	czTenTen12 ²⁵
rvát	rvoucí	<u>AG.</u> *	<u>rv</u> ající	czTenTen12 ²⁶
řvát	řvoucí	<u>AG.</u> *	<u>řv</u> ající	czTenTen12 ²⁷
zvát	zvoucí/ <u>zov</u> oucí	<u>AG.</u> */X.*	<u>zv</u> ící/ <u>zv</u> ající	X.*/czTenTen12 ²⁸
hnát	ženoucí	<u>AG.</u> *	<u>hn</u> ající	czTenTen12 ²⁹
brát	beroucí	<u>AG.</u> *	<u>bra</u> jíci	czTenTen12 ³⁰
drát	deroucí	<u>AG.</u> *	<u>dra</u> jíci	czTenTen12 ³¹
prát	peroucí	<u>AG.</u> *	<u>pra</u> jíci	int ³²
srát	seroucí	<u>AG.</u> *	<u>sra</u> jíci	czTenTen12 ³³
žrát	žeroucí	<u>AG.</u> *	<u>žra</u> jíci	czTenTen12 ³⁴
stlát	steloucí	<u>AG.</u> *	<u>stla</u> jíci	<u>czTenTen</u> ³⁵

-oucí/-ící/-ající

	<u>oucí</u>		<u>ící</u>		<u>ající</u>	
plakat	<u>pláčoucí</u> /* <u>pláčoucí</u>	<u>int</u> ³⁶ /?	<u>plačící</u> / <u>pláčící</u>	<u>AA.</u> */ <u>X.</u> *	<u>plakající</u>	<u>AG.</u> *
mazat	<u>mažoucí</u>	<u>int</u> ³⁷	<u>mažící</u>	<u>czTenTen12</u> ³⁸	<u>mazající</u>	<u>AG.</u> *
vázat	<u>vážoucí</u>	<u>int</u> ³⁹	<u>vážící</u> ⁴⁰ / <u>vížící</u>	<u>AG.</u> */ <u>AA.</u> *	<u>vázající</u>	<u>X.</u> *
kázat	<u>kážoucí</u>	<u>int</u> ⁴¹	<u>kážící</u>	<u>X.</u> *	<u>kázající</u>	<u>AG.</u> *
psát	<u>píšoucí</u>	<u>czTenTen12</u> ⁴²	<u>píšící</u>	<u>AG.</u> *	<u>psající</u>	<u>int</u> ⁴³
páchat	<u>pášoucí</u>	<u>czTenTen12</u> ⁴⁴	<u>pášící</u>	<u>X.</u> *	<u>páchající</u>	<u>AG.</u> *
lhát	<u>lhoucí</u> / <u>lžoucí</u>	<u>AG.</u> */ <u>czTenTen12</u> ⁴⁵	<u>lžící</u>	<u>czTenTen12</u> ⁴⁶	<u>lhající</u>	<u>X.</u> *
skákat	<u>skáčoucí</u>	?	<u>skáčící</u>	<u>X.</u> *	<u>skákající</u>	<u>AG.</u> *
dýchat	<u>dýšoucí</u>	?	<u>dýšící</u>	<u>X.</u> *	<u>dýchající</u>	<u>AG.</u> *
tázat (se)	<u>tážoucí</u>	?	<u>tážící</u>	<u>X.</u> *	<u>tázající</u>	<u>AG.</u> *
kysat	<u>kyšoucí</u>	?	<u>kyšící</u>	<u>int</u> ⁴⁷	<u>kysající</u>	<u>AG.</u> *
párat párat (se)	<u>pářoucí</u>	?	<u>pářící</u> ⁴⁸	<u>AG.</u> *	<u>párající</u>	<u>AG.</u> *
řezat	<u>řežoucí</u>	<u>czTenTen12</u> ⁴⁹	<u>řežící</u>	<u>int.</u> ⁵⁰	<u>řezající</u>	<u>AG.</u> *
česat (se)	<u>češoucí</u>	<u>czTenTen12</u> ⁵¹	<u>češící</u>	<u>int.</u> ⁵²	<u>česající</u>	<u>AG.</u> *

-oucí/-ící/-ající

kousat	<u>koušoucí</u>	int. ⁵³	<u>koušící</u>	int. ⁵⁴	kousající	<u>AG.*</u>
orat	<u>ořoucí</u>	?	<u>ořící</u>	?	orající	<u>AG.*</u>
klusat	<u>klušoucí</u>	?	<u>klušící</u>	?	klusající	<u>AG.*</u>
křesat	<u>křešoucí</u>	?	<u>křešící</u>	?	křesající	<u>AG.*</u>
tesat	<u>tešoucí</u>	?	<u>tešící</u>	?	tesající	<u>AG.*</u>
vrzat	<u>vržoucí</u>	?	<u>vržící</u>	?	vrzající	<u>AG.*</u>
hrýzt/ hryzat (se) ⁵⁵	<u>hryžoucí</u> / hryzoucí	?/ X.*	<u>hryžící</u>	<u>AG.*</u>	hryzající	<u>AG.*</u>

III. třída / IV. TŘída

skvít/skvět	skvíci/skvoucí ⁵⁶	AA.*/X.*	skvějíci	AG.*
tlít/tlet ⁵⁷	tlíci	AG.*	tlející	AG.*
dštít	dštíci	AG.*	dštíjící	? ⁵⁸
chčít/chcát	chčící	int. ⁵⁹	chčijící/chcající	X.*/czTenTen12 ⁶⁰
ščít/scát	ščíci		ščijící/scající	
dlít/dlet	dlíci	AG.*	dlející	czTenTen12 ⁶¹
tvít/tkvět	tvíci	AG.*	tkvějíci	X.*

Závěr

- Jak hledat v korpusu doklady (slovesa uzavřených tříd)
- Homonymie a přegenerování – problém nejen NLP
- Korpus jako zdroj informací o užití variant (kontext – frekvence – zdroj)

Literatura

- Bauer, J., Lamprecht, A., Šlosar, D. (1986): *Historická mluvnice češtiny*. Praha: SPN.
- Cvrček, V. (2013): Co je v ČNK nového II. *KGA 2013*, 07, s. 95–97.
- Cvrček, V., Vondříčka, P. (2012): *Morfio*. Dostupný z WWW: <<http://morfio.korpus.cz/>>.
- Dokulil, M. a kol. (1986): *Mluvnice češtiny 1*. Praha: Academia.
- Hajič J. (2004): *Disambiguation of Rich Inflection (Computational Morphology of Czech)*. Praha: Karolinum Charles University Press.
-
- Jelínek, T. (2008): Nové značkování v Českém národním korpusu. *Naše řeč*, 91, 1, 13–20.
- Komárek, M. a kol. (1987): *Mluvnice češtiny 2*. Praha: Academia.
- Osolobě, K. (1996): *Algoritmický popis české formální morfologie a strojový slovník češtiny*. Disertační práce. Brno : MU.
- Osolobě, K. (2009): Kající a nevěřící – adjektiva na *-cí/-cný*: slovníky, gramatiky, korpusy. In: Hlaváčková, D. – Horák, A. – Osolobě, K. – Rychlý, P. (eds.), *After Half a Century of Slavonic Natural Language Processing*, Brno : Masarykova univerzita, s. 173–183.
- Osolobě, K. (2011): *Morfologie českého slovesa a tvoření deverbativ jako problém strojové analýzy češtiny*. Brno : MU.
- Osolobě, K. (2013): Korpusy a internet jako zdroje dat pro výzkum produktivity periferního slovtvorného typu: adjektiva typu hrůzoucí (hrůza) v korpusech a na internetu. *Gramatika a korpus 2012*. Hradec Králové: Gaudeamus.
- Osolobě, K. (2014): Podklady pro úpravy slovníku automatického morfologického analyzátoru. rkp.
- Petkevič, V. (2006): Reliable Morphological Disambiguation of Czech: Rule-Based Approach is Necessary. In: *Insight into the Slovak and Czech Corpus Linguistics* (Šimková M. ed.). Bratislava: Veda, 26–44.
- Rychlý, P. (2010): *Bonito2 - web-based graphical user interface to the Manatee system*.
- Spoustová D., Hajič, J., Votrubec, J., Krbec, P., Květoň, P. (2007): The Best of Two Worlds: Cooperation of Statistical and Rule-Based Taggers for Czech. In: *Proceedings of the Workshop on Balto-Slavonic Natural Language Processing*. Praha: ACL, 67–74.
- Šmilauer, V. (1972): *Nauka o českém jazyku*. Praha: SPN.
- Kolektiv autorů ÚJČ (1993): *Pravidla českého pravopisu*. Praha: Academia.

Úkol na 14. 10. 2019

- Jak vyhledáte účelová adjektiva typu mycí houba, žehlicí prkno, sázecí systém, hrací karty?
- Popište postup. Tato adjektiva rovněž končí na *cí*. Je zde problém s přegenerováním dotazu?
- Existují ještě nějaká adjektiva končící na *cí*, která nepatří ani do jedné ze jmenovaných skupin?
- Popište je.
- Konzultujte příslušné heslo/hesla ve slovníku Šimandl a kol. (2016).
<http://www.slovnikafixu.cz/>

Děkuji za pozornost